

2. kvartal 2019

Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

SpareBank 1 Østlandet vil bidra i klimakampen og støtter opp under bærekraftige tiltak i landbruket. I mai lanserte banken grønt landbrukslån til finansiering av solcelleanlegg på gården. Bildet er av bonde Sverre Lang-Ree i Stange.

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	2
Styrets beretning	3
Utvidet resultatregnskap.....	12
Balanse	13
Endring i egenkapital.....	14
Kontantstrømoppstilling.....	16
Noter til regnskapet	17
Note 1 Regnskapsprinsipper	17
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	19
Note 3 Segmentinformasjon	20
Note 4 Kapitaldekning	22
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder.....	24
Note 6 Tap på utlån og garantier.....	25
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	27
Note 8 Finansielle derivater	28
Note 9 Likviditetsrisiko	29
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter.....	29
Note 11 Finansielle instrumenter og motregning.....	33
Note 12 Leieavtaler.....	34
Note 13 Andre eiendeler.....	34
Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder.....	35
Note 15 Verdipapirgjeld.....	35
Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse.....	36
Note 17 Egenkapitalbevis.....	36
Note 18 Hendelser etter balansedagen	37
Resultater fra kvartalsregnskapene	38
Erklæring fra styret og administrerende direktør	39
Alternative resultatmål	40
Finanskalender 2019	44
Kontaktinformasjon	44

Hovedtall

Konsern	01.01-30.06 2019		01.01-30.06 2018		Året 2018	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)						
Netto renteinntekter	1 027	1,63 %	1 006	1,78 %	2 074	1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	705	1,12 %	657	1,16 %	1 286	1,10 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	621	0,99 %	194	0,34 %	291	0,25 %
Sum netto inntekter	2 353	3,74 %	1 858	3,29 %	3 651	3,11 %
Sum driftskostnader	983	1,56 %	918	1,62 %	1 881	1,60 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	1 370	2,18 %	940	1,66 %	1 770	1,51 %
Tap på utlån og garantier	-25	-0,04 %	12	0,02 %	35	0,03 %
Driftsresultat før skatt	1 395	2,22 %	928	1,64 %	1 735	1,48 %
Skattekostnad	167	0,27 %	198	0,35 %	321	0,27 %
Resultat etter skatt	1 227	1,95 %	730	1,29 %	1 414	1,20 %
Renter hybridkapital	7	0,01 %	6	0,01 %	0	0,01 %
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	1 221	1,94 %	724	1,28 %	1 414	1,19 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	16,9 %		11,4 %		10,5 %	
Kostnadsprosent ²⁾	41,8 %		49,4 %		51,5 %	
Balanse og nøkkeltall						
Brutto utlån til kunder	101 668		96 040		98 940	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	144 337		135 495		140 165	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	5,9 %		9,7 %		9,4 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	6,5 %		8,9 %		8,2 %	
Innskudd fra kunder	77 352		70 645		71 497	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	9,5 %		6,0 %		8,4 %	
Innskuddsdekning ²⁾	76,1 %		73,6 %		72,3 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	53,6 %		52,1 %		51,0 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	126 872		114 000		117 358	
Forvaltningskapital ²⁾	130 854		119 592		123 472	
Forretningskapital ²⁾	173 522		159 047		164 696	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	0,0 %		0,0 %		0,0 %	
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	6,4 %		5,3 %		6,4 %	
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	0,5 %		0,4 %		0,5 %	
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning	16,7 %		16,1 %		16,8 %	
Kjernekapitaldekning	17,3 %		16,9 %		17,6 %	
Kapitaldekning	19,1 %		19,3 %		19,6 %	
Netto ansvarlig kapital	14 982		14 288		14 672	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,5 %		11,2 %		12,0 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %		7,3 %		7,5 %	
LCR ³⁾	170,7 %		164,7 %		152,5 %	
LCR i NOK ³⁾	177,0 %		199,3 %		164,2 %	
LCR i EUR ³⁾	218,9 %		68,3 %		123,2 %	
Bemanning						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1 130		1 126		1 139	
Egenkapitalbevis						
Børskurs (i kr)	85,00		87,00		83,00	
Børsverdi (mill. kroner)	9 846		9 325		9 572	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern ²⁾	88,79		81,56		85,83	
Resultat per EK-bevis, i kr ⁴⁾	7,29		4,58		8,46	
Pris/resultat per EK-bevis ²⁾	5,78		9,43		9,81	
Pris/bokført egenkapital ²⁾	0,96		1,07		0,97	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stresssituasjon.

4) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk 22.01.2019/antall EKB 22.01.2019. (Beregnet etter emisjon 22.01.2019)

Styrets beretning

2. kvartal 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2018)

- Resultat etter skatt: 471 (416) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 12,8 (12,9) prosent
- Netto renteinntekter: 520 (511) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 364 (334) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 198 (149) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 489 (468) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 8 (7) mill. kroner
- Utbetaling av 222 (204) mill. kroner i kundeutbytte

1. halvår 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2018)

- Resultat etter skatt: 1 227 (730) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 16,9 (11,4) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 7,29 (4,58) kroner
- Netto renteinntekter: 1 027 (1 006) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 705 (657) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 621 (194) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 983 (918) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: Netto inntektsføring på 25 (Kostnad på 12) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 16,7 (16,1) prosent.

SpareBank 1 Østlandet er ny eier i BN Bank ASA

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier.

Transaksjonen ble fullført 24. mai 2019 og SpareBank 1 Østlandet har nå en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent. I sum tilsvarer dette at SpareBank 1 Østlandet har kjøpt aksjer for totalt 505 mill. kroner.

Kundeutbytte

SpareBank 1 Østlandet deler overskuddet med kundene sine og utbetalte 25. april 222 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder. Bankens visjon er *sammen om å skape*. Å gi tilbake til kundene våre i form av kundeutbytte er i tråd med SpareBank 1 Østlandets grunnverdier.

Renteendringer

SpareBank 1 Østlandet økte boliglånsrentene og rentene på sparekonti med i hovedsak 0,15 prosentpoeng i andre kvartal. For nye lån gjaldt

renteendringen fra 5. april, mens for innskudd og eksisterende lån gjaldt endringen fra 18. mai.

SpareBank 1 Østlandet øker rentene på sparekonti med i hovedsak 0,15 prosentpoeng og boliglånsrentene med 0,25 prosentpoeng i tredje kvartal. For nye lån gjelder renteendringen fra 1. juli, mens for innskudd og eksisterende utlån gjelder endringen fra 15. juli for bedriftsmarkedet og 12. august for personmarkedet.

Grønt landbrukslån

SpareBank 1-alliansen er kåret til den mest bærekraftige merkevaren i norsk bank- og finansbransje av Sustainable Brand Index. SpareBank 1 Østlandet utvider satsningen på bærekraftige løsninger og produkter, og lanserte i andre kvartal et gunstig grønt landbrukslån. Lånet premierer bønder som tar hensyn til miljøet og vil redusere sitt klimaavtrykk.

Moody's endret ratingutsiktene for SpareBank 1 Østlandet fra «negative» til «stable»

I siste kredittuttalelse fra Moody's (12. juni 2019) bekreftes SpareBank 1 Østlandets tidligere rating på A1, og ratingutsiktene er endret fra «negative» til «stable» for innskudd og senior gjeld.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og Vato AS, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,7 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapet TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,4 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,0 prosent av SpareBank 1 Utvikling DA (tidligere SpareBank 1 Banksamarbeidet DA), 20,8 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS, 9,99 prosent av BN bank ASA, 20,0 prosent av SMB Lab AS og 20,0 prosent av Betr AS, samt 18,7 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 21,6 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 17,7 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel. Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU (IAS 34).

Konsernresultat for 2. kvartal 2019

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt ble 471 (416) mill. kroner, mot 757 mill. kroner i 1. kvartal 2019. Egenkapitalavkastningen ble 12,8 (12,9) prosent, mot 21,2 prosent i 1. kvartal 2019.

Netto renteinntekter ble 520 (511) mill. kroner mot 508 mill. kroner i 1. kvartal 2019. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,62 (1,75) prosent, mot 1,65 prosent i 1. kvartal 2019.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 364 (334) mill. kroner mot 341 mill. kroner i 1. kvartal 2019. Provisjonsinntektene fra kredittforetakene utgjorde 82 (88) mill. kroner, mot 84 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Inntekter fra eiendomsmegling utgjorde 81 (96) mill. kroner, mot 75 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Inntekter fra regnskapstjenester utgjorde 50 (45) mill. kroner, mot 53 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 198 (149) mill. kroner, mot 423 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Sum driftskostnader ble 489 (468) mill. kroner, mot 494 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Tap på utlån og garantier utgjorde 8 (7) mill. kroner, mot en netto inntektsføring på tap på 33 mill. kroner i 1. kvartal 2019.

Konsernresultat for 1. halvår 2019

Konsernresultat etter skatt for første halvår ble 1 227 (730) mill. kroner. Egenkapitalavkastningen ble 16,9 (11,4) prosent.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjør 291 mill. kroner. Gevinsten gir en annualisert effekt på egenkapitalavkastningen på 4,0 prosentpoeng per 30.06.2019.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	30.06.19	30.06.18
Resultat etter skatt i morbanken	1 250	931
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-582	-368
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS	433	75
SpareBank 1 Boligkreditt AS	24	-5
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3	1
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	7	8
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus - Konsern	8	4
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	63	73
SpareBank 1 Østlandet VIT - Konsern ¹⁾	-1	-2
SpareBank 1 Kredittkort AS	9	13
SpareBank 1 Betaling AS	9	-6
BN Bank ASA	3	0
Øvrige konsernposter	1	7
Resultat etter skatt for konsernet	1 227	730

¹⁾ Tallene per 30.06.2018 inkluderer kun SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS i perioden frem til 16. mai 2018.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 1 027 (1 006) mill. kroner. Netto renteinntekter viser enn lavere økning enn underliggende drift tilsier da datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS fra 01.01.2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». Per 30.06.2019 utgjorde denne reklassifiseringen 49 mill. kroner.

Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak (inntektsføres som provisjoner) på totalt 166 (194) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetakene ble 1 194 (1 200) mill. kroner. I tillegg til omklassifisering av inntekter hos SpareBank 1 Finans Østlandet AS, så bidrar også reduserte utlånsmarginer og lavere provisjonsinntekter fra kredittforetakene til reduksjonen, mens bedre innskuddsmarginer og vekst i utlån og innskudd trekker i motsatt retning.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,63 (1,78) prosent. Effekten av omklassifiseringen av enkelte inntektsposter i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS utgjør 0,08 prosentpoeng.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 705 (657) mill. kroner.

Mill. kroner	30.06.19	30.06.18
Betalingsformidling	52	63
Fonds- og forsikringsprovisjon	101	98
Provisjon fra kredittforetak	166	194
Provisjonsinntekter fra kredittkort	31	34
Eiendomsmegling	156	163
Regnskapstjenester	103	83
Øvrige inntekter	96	23
Netto provisjons- og andre inntekter	705	657

Økningen i provisjonsinntektene skyldes i hovedsak økte inntekter fra regnskapstjenester som følge av konsolideringen av TheVIT AS. Økningen i øvrige inntekter skyldes i hovedsak at datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS fra 01.01.2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». Denne effekten utgjorde for første halvår 49 mill. kroner. I motsatt retning trekker reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene, reduserte inntekter fra eiendomsmegling og reduserte netto inntekter fra betalingsformidling.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelses

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelses ble 621 (194) mill. kroner.

Mill. kroner	30.06.19	30.06.18
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	18	13
Netto resultat fra eierinteresser	477	84
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelses	125	98
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelses	621	194

Utbytte på 18 (13) mill. kroner består hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 12 (12) mill. kroner og utbytte fra VN Norge AS på 6 (0) mill. kroner.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 477 (84) mill. kroner.

Resultatandeler	30.06.19	30.06.18
SpareBank 1 Gruppen AS	433	75
SpareBank 1 Boligkreditt AS	24	-5
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3	1
SpareBank 1 Kredittkort AS	9	13
SpareBank 1 Betaling AS	9	-6
BN Bank ASA	3	0
Øvrige konsernposter	-4	6
Netto resultat fra eierinteresser	477	84

Økningen på 393 mill. kroner skyldes i hovedsak effekter fra SpareBank 1 Gruppen AS knyttet til forsikringsfusjonen og nedsalget i Fremtind Forsikring AS og oppskrivning av eiendommer i datterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS. Videre skyldes økningen bedre resultater fra SpareBank 1 Betaling AS og kredittforetakene, samt resultatandeler fra BN Bank ASA med virkning fra 24. mai 2019.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelses ble 125 (98) mill. kroner. Resultatbidraget fra andre finansielle eiendeler og forpliktelses i første halvår skyldes hovedsakelig positiv verdiendring på egenkapitalinstrumenter og rentepapirer i likviditetsporteføljen, samt et positivt netto resultat fra valutahandel og en positiv verdiendring på fastrenteutlån til kunder.

Det vises for øvrig til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelses».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 983 (918) mill. kroner og utgjorde 41,8 (49,4) prosent av netto inntekter.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjør 291 mill. kroner. Gevinsten gir en effekt på kostnadsprosenten på 5,9 prosentpoeng per 30.06.2019.

Mill. kroner	30.06.19	30.06.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	554	505	9,7 %
Av-/nedskrivninger	69	55	25,1 %
IKT-kostnader	145	134	7,9 %
Markedsføring	50	57	-12,8 %
Driftskostnader faste eiendommer	22	45	-52,3 %
Øvrige driftskostnader	141	122	15,7 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	979	918	6,7 %
Restruktureringskostnader	4	0	
Sum driftskostnader	983	918	7,1 %

Økningen i driftskostnader på 65 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av økning i antall årsverk i datterselskapene, samt kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til ansatttrabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansatttemisjonen i første kvartal. Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 01.01.2019. Restruktureringskostnader utgjør 4 (0) mill. kroner per 30.06.2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Per 30.06.2019 var det 1 130 (1 126) årsverk i konsernet. Bemanningsøkningen på 4 årsverk er i hovedsak knyttet til datterselskaper, som øker med 13 årsverk, hovedsakelig i meglervirksomheten. Morbanken har redusert bemanningen med 9 årsverk.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde i første halvår en netto inntektsføring på tap på 25 (kostnad på 12) mill. kroner. Netto inntektsføring skyldes i hovedsak reduksjon av tapsavsetningene i morbanken som følge av at at LGD-valideringen viste lavere tapsrater i tapsmodellene.

Tap på utlån og garantier fordeler seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i mill. kroner	Totalt	PM	BM	SB1FØ	
Endring avsetning til tap	-49	-	11	-42	4
Konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	9	2	7	0	
Konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	21	1	2	18	
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	6	1	0	5	
Periodens tapskostnad	-25	-9	-33	17	

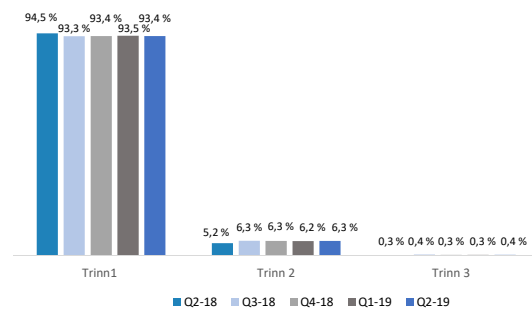
Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, består 74 prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig er boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen er uten eksponering mot olje- og gassnæringen, og for øvrig karakterisert av lav risiko.

Kredittrisiko

Konsernets balanseførte tapsavsetning på utlån og forpliktelses per 30.06.2019 var 335 (408) mill. kroner, en reduksjon på 73 mill. kroner.

Brutto utlån og forpliktelses definert som trinn 3 utgjorde 469 (430) mill. kroner ved utgangen av 1. halvår 2019. Dette tilsvarte 0,5 (0,4) prosent av brutto utlån. Av brutto utlån og forpliktelses definert som trinn 3 var 91 (148) tapsavsett.

Netto eksponering fordelt på de ulike trinnene fordeler seg som følger:

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 5 «Utlån til og fordringer på kunder» og note 6 «Tap på utlån og garantier».

Kredittrisikoen for øvrig i bankens kredittportefølje har vært stabil gjennom første halvår. Dette gjelder både personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen. Lave tapsavsetninger reflekterer konsernets gode kredittkvalitet i utlånsporteføljen. Det har gjennomgående vært lave tap og lav netto eksponering i trinn 3. Styret vurderer at SpareBank 1 Østlandets samlede kredittrisiko er godt innenfor bankens vedtatte risikotoleranse. Konsernets kredittrisiko vurderes som lav.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen per 30.06.2019 var 130,9 (119,6) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 173,5 (159,0) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 144,3 (135,5) mrd. kroner. Det var per 30.06.2019 overført lån for 41,4 (37,9) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,2 (1,5) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kredittforetakene, var 8,8 (11,1) mrd. kroner, tilsvarende 6,5 (8,9) prosent. Veksten fordelte seg med 6,0 (8,5) mrd. kroner i personmarkedet og 2,8 (2,6) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 30.06.2019 var innskudd fra kunder 77,4 (70,6) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 6,7 (4,0) mrd. kroner, tilsvarende 9,5 (6,0) prosent. Veksten fordelte seg med 2,2 (3,1) mrd. kroner i personmarkedet og 4,5 (0,9) mrd. kroner i bedriftsmarkedet. Innskuddsdekningen i konsernet var 76,1 (73,6) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 53,6 (52,1) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior- og ansvarlig lånekapital) var 35,8 (33,9) mrd. kroner, hvorav 33,7 (24,0) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,2 (4,6) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,8 (4,1) år.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 170,7 (164,7) prosent, hvor siste årlige gjennomsnitt har vært 161,8 (132,6) prosent. Nivået på LCR anses å være god og er godt over målsatte nivåer. Det er styrets vurdering at konsernets likviditetsrisiko er lav.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen består per 30.06.2019 av 115 829 789 egenkapitalbevis. Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern per 30.06.2019 var 88,79 (81,58) kroner og resultat per egenkapitalbevis ble 7,29 (4,58) kroner for første halvår. Per 30.06.2019 var børskursen på egenkapitalbevisene 85,00 (87,00) kroner. Det ble i april utbetalt 4,12 kroner per egenkapitalbevis i utbytte.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var per 30.06.2019 på 15,1 (13,4) mrd. kroner og utgjorde 11,5 (11,2) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,3 (7,3) prosent. Det er gjennomført en forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var per 30.06.2019 på 16,7 (16,1) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 17,3 (16,9) prosent og 19,1 (19,3) prosent. Konsernet har i løpet av perioden økt estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporteføljen, i tråd med vedtak fra Finanstilsynet. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca 0,8 prosentpoeng. Konsernet har påklaget vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent. Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning vil bli vurdert på nytt når varslede regelverksendringer er fullt avklart.

Rating

SpareBank 1 Østlandets innskudd og senior usikrede gjeld er ratet A1 av Moody's Investor Service. SpareBank 1 Østlandet er dermed ratet på nivå med de høyest ratede sparebankene i Norge. I siste kredittuttalelse fra Moody's (12. juni 2019) bekreftes den tidligere ratingen på A1, og de negative ratingutsiktene er fjernet.

De negative utsiktene var begrunnet med lovforslaget som ble fremlagt av Finansdepartementet 21. juni 2017 som har til hensikt å gjennomføre EUs krisehåndteringsdirektiv BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive) og innskuddsgarantidirektiv i norsk rett. Ratingutsiktene gir uttrykk for at Moody's vurdering av sannsynligheten for offentlig støtte med dette er redusert. Direktivet ble innført i Norge 1. januar 2019.

De norske kravene til størrelsen på nedskrivbar gjeld, subordinert til innskudd og senior usikret gjeld, gjør imidlertid at sannsynligheten for tap på innskudd og senior gjeld reduseres. Den negative effekten ved bortfall av offentlig støtte oppveies dermed av den positive effekten av redusert sannsynlighet for tap på innskudd og senior usikret gjeld.

Morbank

Morbankens resultat etter skatt for første halvår ble 1 250 (931) mill. kroner. Økningen fra første halvår 2018 skyldes hovedsakelig ekstraordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS på 211 mill. kroner som følge av DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS, samt 55 mill. kroner i skattefradrag for kundeutbytte. Skattefradraget for kundeutbytte ble i 2018 først inntektsført i fjerde kvartal 2018 i påvente av avklaringen av den skattemessige behandlingen av transaksjonen. Videre har morbanken økte netto renteinntekter som følge av vekst i utlån og innskudd, samt bedret netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser. I motsatt retning trekker reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader.

Driftskostnader

Sum driftskostnader i morbanken ble 688 (641) mill. kroner i første halvår og utgjorde 33,7 (36,6) prosent av sum netto inntekter.

Økningen i driftskostnader på 47 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til ansattrabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansattemisjonen i første kvartal. Økte andre driftskostnader skyldes i stor grad innleie av arbeidskraft for å bistå i arbeidet med legitimering av eksisterende kunder. Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 01.01.2019. Restruktureringskostnader utgjør 4 (0) mill. kroner per 30.06.2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Mill. kroner	30.06.19	30.06.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	355	329	7,7 %
Av-/nedskrivninger	52	34	52,0 %
IKT-kostnader	133	125	6,1 %
Markedsføring	32	39	-18,3 %
Driftskostnader faste eiendommer	23	37	-38,0 %
Øvrige driftskostnader	90	76	18,2 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	684	641	6,8 %
Restruktureringskostnader	4	0	
Sum driftskostnader	688	641	7,3 %

SpareBank 1 Østlandet har som målsetting for 2019 at vekst i morbankens driftskostnader, korrigert for restruktureringskostnader, skal være innenfor 2 prosent. Per 30.06.2019 utgjør morbankens driftskostnader før restruktureringskostnader 684

(641) mill. kroner, som tilsvarer en økning på 6,8 prosent. Banken har iverksatt kostnadsbesparende tiltak for å nå ovennevnte kostnadsmål.

Per 30.06.2019 var det 684 årsverk i morbanken. Bemanningen er redusert fra 693 årsverk per 30.06.2018, og fra 763 årsverk siden oppkjøpet av Bank 1 Oslo Akershus AS ble annonsert ved utgangen av 2015.

Soliditet og kapitaldekning

Ren kjernekapitaldekning for morbanken var per 30.06.2019 på 21,5 (22,0) prosent. Kjernekapitaldekning var 21,8 (22,7) prosent og kapitaldekningen var 23,6 (25,4) prosent. Banken har i løpet av perioden økt estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporføljen, i tråd med vedtak fra Finanstilsynet. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca 1,2 prosentpoeng. Banken har påklaget vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er fremdeles til behandling i Finansdepartementet. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Morbankens egenkapital var 14,3 (12,7) mrd. kroner og utgjorde 11,0 (10,7) prosent av balansen per 30.06.2019.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	30.06.19	30.06.18	Endring
Netto renteinntekter	907	842	7,7 %
Netto provisjons- og andre inntekter	408	433	-5,7 %
Sum driftskostnader	-688	-641	7,3 %
Justering: Restruktureringskostnader	4	0	
Driftsresultat underliggende bankdrift	631	634	-0,6 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften for første halvår ble 631 (634) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en nedgang i forhold til første halvår i fjor med 4 mill. kroner, tilsvarende 0,6 prosent. Nedgangen skyldes hovedsakelig reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader, mens bedret rentenetto som følge av vekst i utlån og innskudd trekker i motsatt retning.

Datterselskaper

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk i første halvår et resultat etter skatt på 63 (73) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak 12 mill. kroner i økte tap. Økningen i tap skyldes en kombinasjon av økte tap innenfor personmarkedssegmentet, modellmessig tapsavsetninger og salg av portefølje. Brutto utlån til kunder per 30.06.2019 var 8,6 (7,6) mrd. kroner og utlånsveksten siste 12 måneder var 12,4 (12,1) prosent. SpareBank 1 Finans Østlandet AS har hatt en god utlånsvekst og sterk inntektsutvikling med samme bemanning det siste året, men økte innlånskostnader trekker i motsatt retning.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS omsatte for 61 (56) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 7 (8) mill. kroner. Veksten i omsetning kommer hovedsakelig fra økt nybyggsalg og

byråttjenester knyttet til dette. Øvrig salg er på nivå med fjoråret.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte for 112 (110) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 8 (4) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes i foruten økte inntekter hovedsakelig en korrigerende av feil i skattekostnaden fra tidligere år på 3 mill. kroner.

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte for 103 (83) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på minus 1 (minus 2) mill. kroner. Fjorårstallene er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS for perioden frem til 16. mai 2018 og er således ikke direkte sammenlignbart med årets resultat. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak økt omsetning.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen AS (12,4 prosent eierandel) består av SpareBank 1-alliansens felles produkt-selskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse. Selskapet oppnådde et konsernresultat etter skatt på 1 287 (601) mill. kroner og egenkapitalavkastningen ble 27,5 (15,4) prosent. Kontrollerende interessers andel av konsern-resultatet per 30.06.2019 utgjør 1 147 mill. kroner og SpareBank 1 Østlandets andel av dette utgjør 142 mill. kroner.

Resultatforbedringen skyldes hovedsakelig en oppskrivning av eiendommer i datterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS med 596 mill. kroner. Oppskrivningen av eiendommene kommer som følge av at det er innhentet eksterne takseringer av eiendommene i forbindelse med planlagte transaksjoner i eiendomsporteføljen. Videre så medførte DNB ASAs oppkjøp fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind forsikring AS i januar 2019 at egenkapitalen i SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå økte med 4,7 mrd. kroner, hvor av majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen var 2,3 mrd. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen utgjorde 291 mill. kroner og ble ført over resultatregnskapet i konsernet i 1. kvartal 2019. Samlet resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen AS i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet utgjør således 433 mill. kroner per 30.06.2019.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (21,6 prosent eierandel) er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 130 (minus 5) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak lavere fundingkostnader for likvide midler knyttet til en redusert størrelse på likviditetsporteføljen i selskapet, samt høyere avkastning på midler mottatt som sikkerhet fra motparter. Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (17,7 prosent eierandel) er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 9,15 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 29 (27) mill. kroner. På samme måte som for SpareBank 1 Boligkreditt AS så reduseres resultatandelen som tas inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap med betalte renter på hybridkapitalen.

SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Kredittkort AS (20,8 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 44 (65) mill. kroner. Årsaken til reduksjonen skyldes i hovedsak at fjorårstallene inneholder en gevinst på 15 mill. kroner knyttet til salg av en tapskonstatert portefølje.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,7 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger, herunder SpareBank 1-alliansens eierandel i Vipps AS.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på minus 24 (minus 31) mill. kroner. Resultatandelen som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet for første halvår 2019 er likevel positiv med 9 mill.

Utsikter fremover

Selv om økt internasjonal proteksjonisme og en fremdeles uavklart Brexit-situasjon kan påvirke norsk økonomi, er makrosituasjonen i Norge stabil. Norsk økonomi står stødig med stor omstillingsevne, nyskaping og solide statsfinanser.

Regionalt viser de fleste økonomiske nøkkelindikatorer god og stabil utvikling. Regionen opplever positiv utvikling i boligpriser, stabil kredittvekst, lav arbeidsledighet og ikke minst god lønnsomhet og investeringsvilje i næringslivet. Styret anser dette som fordelaktig for konsernets fortsatte vekstmuligheter og lønnsomhet, samt positivt for en stabil utvikling i kredittrisiko i tiden fremover.

SpareBank 1 Østlandet har en lang historikk som landets mest solide regionsparebank, og soliditeten skal også fremover være et tydelig kjennetegn ved banken. En høy soliditet bidrar til at banken har stor troverdighet som langsiktig samarbeidspartner for personkunder, næringsliv og offentlig sektor gjennom skiftende konjunkturer, i tillegg til at det gir et sterkt fundament for å utnytte de vekstmuligheter

kroner, som følge av at SpareBank 1 Betaling AS har gjort en korrigerende av 2018-regnskapet. Korrigeringen knytter seg i hovedsak til endret verddivurdering i forbindelse med innfusjonering av SpareBank 1 Asept AS og SpareBank ID AS som ble registrert 16. januar 2019, men som ble gjennomført med regnskapsmessig virkning 1. oktober 2018.

BN Bank ASA

BN Bank ASA (9,99 prosent eierandel fra 24. mai 2019) er en landsdekkende bank for bedrifter og personkunder som er eid av sju av bankene i SpareBank 1-alliansen.

BN Bank ASA oppnådde et konsernresultat etter skatt på 152 (162) mill. kroner. Resultatandelen fra BN Bank ASA som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet med virkning fra 24. mai 2019 korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

som bankens hjemmemarked gir. De nylig gjennomførte egenkapitalutvidelsene støtter opp under bankens soliditet og strategiske ambisjoner.

SpareBank 1 Østlandet fortsetter å se en solid økning i antall kunder og god etterspørsel etter kreditt og andre finansielle tjenester. Bankens distribusjonsmodell med ledende digitale løsninger kombinert med et godt utbygd nettverk av lokalkontorer i sentrale knutepunkter og tettsteder har vist seg å være en god driver for å tiltrekke seg nye kunder og derigjennom gi grunnlag for lønnsom vekst.

Styret anser at banken fortsatt har lønnsomme vekstmuligheter gjennom sin posisjonering i Norges mest interessante markedsområde. Styret har et sterkt fokus på å balansere soliditet, lønnsomhet og vekst. Dette vil skje gjennom riktig kapitalallokering, konkurransedyktig utbyttensnivå og effektiv bruk av kapitalmarkedet for å skape verdier for regionen, eiere, kunder og ansatte.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 6. august 2019

Resultatregnskap

Morbank						Konsern					
Året	01.04-30.06		01.01-30.06			01.01-30.06		01.04-30.06		Året	
2018	2018	2019	2018	2019	(mill. kroner)	Noter	2019	2018	2019	2018	2018
1 942	537	543	1 098	1 011	Renteinntekter målt til virkelig verdi		1 011	1 098	511	457	1 942
1 132	222	306	391	651	Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		774	556	399	387	1 473
1 337	332	390	647	755	Rentekostnader		757	649	390	333	1 340
1 737	427	459	842	907	Netto renteinntekter		1 027	1 006	520	511	2 074
891	215	223	453	433	Provisjonsinntekter		627	614	323	310	1 210
74	21	23	37	41	Provisjonskostnader		67	50	36	27	104
32	8	10	17	16	Andre driftsinntekter		145	93	78	51	181
849	202	211	433	408	Netto provisjons- og andre inntekter		705	657	364	334	1 286
13	0	6	13	18	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	7	18	13	6	0	13
369	178	241	364	582	Netto resultat fra eierinteresser	7	477	84	131	54	198
80	95	61	98	125	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	125	98	61	95	80
461	274	307	475	726	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		621	194	198	149	291
3 048	902	977	1 750	2 041	Sum netto inntekter		2 353	1 858	1 082	994	3 651
674	163	174	329	358	Personalkostnader		557	505	267	247	1 050
69	17	27	34	52	Avskrivninger		69	55	33	32	102
566	142	144	278	278	Andre driftskostnader		357	358	189	190	728
1 309	322	345	641	688	Sum driftskostnader		983	918	489	468	1 881
1 738	580	632	1 109	1 353	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		1 370	940	593	525	1 770
16	6	3	8	-42	Tap på utlån og garantier	6	-25	12	8	7	35
1 722	574	629	1 101	1 395	Driftsresultat før skatt		1 395	928	585	518	1 735
275	85	98	171	145	Skattekostnad		167	198	114	102	321
1 447	489	531	931	1 250	Resultat etter skatt		1 227	730	471	416	1 414
					Kontrollerende eierinteresser		1 225	726	469	414	1 408
					Ikke-kontrollerende eierinteresser		3	4	2	2	5
					Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		7,29	4,58	4,50		8,46
					Utvannet resultat per egenkapitalbevis(i hele kroner)		7,29	1,97	4,50		8,42
					Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		7,29	1,97	4,50		9,04
					Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		7,29	1,97	4,50		9,00

Utvidet resultatregnskap

Året	Morbank					Noter	Konsern				Året
	01.04-30.06	2018	2019	01.01-30.06	2019		01.01-30.06	2018	2019	01.04-30.06	
2018	489	531	931	1 250	Resultat etter skatt		1 227	730	471	416	1 414
	-3	0	0	0	0 Estimatavvik pensjoner		0	0	0	0	-3
	1	0	0	0	0 Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		0	0	0	0	1
	23	0	-12	-8	-16 Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko		-16	-8	-12	0	23
	-6	0	3	2	4 Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld		4	2	3	0	-6
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		1	1	1	2	1
	15	0	-9	-6	-12 Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		-11	-6	-8	2	16
	0	0	0	0	0 Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg		0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0 Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet		0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0 ved nedskrivning for varig verdifall		0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0 Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet		0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0 ved realisasjon		0	0	0	0	0
	2	0	0	3	-3 Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		-3	3	0	0	2
	-1	0	0	-1	1 Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		1	-1	0	0	-1
	-51	-15	24	-33	10 Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap		10	-33	24	-15	-51
	13	4	-6	8	-2 Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswapeffekter		-2	8	-6	4	13
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-9	-11	16	-17	-40
	-36	-11	18	-23	5 Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat		-4	-34	34	-28	-77
	-21	-11	9	-29	-7 Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-15	-40	26	-26	-61
	1 426	478	540	902	1 243 Totalresultat for perioden		1 213	690	497	390	1 353
					Kontrollerende eierinteresser		1 210	686	495	388	1 348
					Ikke-kontrollerende eierinteresser		3	4	2	2	5

Balanse

Morbank			Konsern				
2018	30.06.2018	30.06.2019	(mill. kroner)	Noter	30.06.2019	30.06.2018	2018
EIENDELER							
1 878	639	778	Kontanter og fordringer på sentralbanker		779	639	1 878
7 487	10 714	10 036	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2 887	4 301	1 023
90 878	88 156	92 934	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	101 378	95 681	98 606
14 446	11 913	17 590	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	17 590	11 913	14 446
819	436	782	Finansielle derivater	8,10,11	782	436	819
594	549	625	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	625	554	594
3 635	3 508	4 302	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		4 794	3 912	4 124
1 521	1 369	1 521	Investering i datterselskaper		0	0	0
337	350	525	Eiendom, anlegg og utstyr	12	686	553	543
96	102	91	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		409	406	400
699	861	603	Andre eiendeler	13	924	1 196	1 041
122 390	118 596	129 786	Sum eiendeler		130 854	119 592	123 472
FORPLIKTELSE							
2 704	2 519	3 639	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		3 656	2 517	2 636
71 540	70 667	77 385	Innskudd fra og gjeld til kunder	14	77 352	70 645	71 497
31 984	29 957	31 638	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,15	31 638	29 957	31 984
354	362	278	Finansielle derivater	8,10,11	278	362	354
205	245	120	Forpliktelser ved periodeskatt		163	295	248
69	2	82	Forpliktelser ved utsatt skatt		206	137	202
532	740	1 267	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	16	1 369	856	687
1 102	1 403	1 103	Ansvarlig lånekapital	10,15	1 103	1 403	1 102
108 490	105 895	115 512	Sum gjeld		115 765	106 172	108 710
EGENKAPITAL							
5 766	5 359	5 791	Egenkapitalbevis	17	5 791	5 359	5 766
830	547	848	Overkursfond		848	547	830
2 112	2 216	3 009	Utjevningsfond		3 009	2 216	2 112
477	0	0	Utbytte		0	0	477
3 690	3 735	3 997	Grunnfondskapital		3 997	3 735	3 690
166	166	166	Annen innskutt egenkapital		166	166	166
15	19	14	Gavefond		14	19	15
252	278	285	Fond for urealiserte gevinster		285	279	253
222	0	0	Kundeutbytte		0	0	222
400	400	200	Hybridkapital		200	400	400
-30	-19	-37	Renter hybridkapital		-54	-37	-48
0	0	0	Annen egenkapital		732	643	776
			Ikke-kontrollerende eierinteresser		100	93	102
13 900	12 701	14 274	Sum egenkapital		15 089	13 420	14 762
122 390	118 596	129 786	Sum gjeld og egenkapital		130 854	119 592	123 472

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 6. august 2019

Endring i egenkapital

Morbank <i>(mill. kroner)</i>	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevning-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybrid-kapital	
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	279	-8	400	12 406
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4		0
Ompostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4					0
Korrigert EK per 01.01.2018	5 359	547	166	3 652	2 031	20	279	-12	400	12 440
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere										0
Hybridkapital										0
Renter etter skatt på hybridkapital								-6		-6
Resultat for regnskapsåret				303	630		-1			931
Verdiendringer på kredittspread og basisswapelementer				-10	-21					-31
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1					2
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2018						0				0
Egenkapital per 30.06.2018	5 359	547	166	3 735	2 216	19	278	-19	400	12 701
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	279	-8	400	12 406
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4		0
Ompostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4					0
Korrigert EK per 01.01.2018	5 359	547	166	3 652	2 031	20	279	-12	400	12 440
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	407	283								690
Hybridkapital										0
Renter på hybridkapital								-17		-17
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27			1 447
Kredittspredoeffekter verdipapirgjeld FVOCI				7	12					17
Basisswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-12	-26					-38
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1					2
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1					-2
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2018							-5			-5
Egenkapital per 31.12.2018	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	-30	400	13 900
Egenkapital per 01.01.2019	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	-30	400	13 900
Omklassifisering				-57	57					0
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	26	18								43
Hybridkapital									-200	-200
Renter på hybridkapital								-7		-7
Resultat for regnskapsåret				373	844		33			1 250
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-4	-8					-12
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5					7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-1	-2					-3
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning										0
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-699
Utdelt gaver av resultat 2018				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2019							0			0
Egenkapital per 30.06.2019	5 791	848	166	3 997	3 009	14	285	-37	200	14 274

Konsern

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital							Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Uttevning-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybrid-kapital	Minoritets-interesse	
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	281	853	400	62	13 331
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35
IB korrigeringer døtre								-19			-19
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	166	3 651	2 031	20	281	826	400	62	13 343
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert											0
Resultat for regnskapsåret				303	630		-1	-205		4	730
Verdiendringer på kredittspread og basisswapelementer				-10	-21						-31
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-11			-11
Fond for urealiserte gevinster										33	33
Renter etter skatt på hybridkapital											0
Utbetalt kundeutbytte og utbytte								-6			-6
Utdelt gaver av resultat 2017				-204	-424					-6	-634
Utdelt fra gavefond 2018				-6		-1					-7
Egenkapital per 30.06.2018	5 359	547	166	3 735	2 216	19	279	605	400	93	13 420
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	281	853	400	62	13 331
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35
IB korrigeringer døtre								-19			-19
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	166	3 651	2 031	20	281	826	400	62	13 343
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	407	283									690
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27	-39		5	1 414
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				5	12						17
Basisswapeffekter i sikringsbokføringsforhold				-12	-26						-38
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1						-2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-39			-39
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-3			-3
Tilførsel fra ny minoritet										42	42
Fond for urealiserte gevinster											0
Renter etter skatt på hybridkapital								-17			-17
Utbetalt utbytte				-204	-424					-6	-634
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2018						-5					-5
Egenkapital per 31.12.2018	5 766	830	166	3 912	2 589	15	253	728	400	102	14 762
Egenkapital per 01.01.2019	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	728	400	102	14 762
IB korrigering morbank											0
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								-8			-8
Korrigert egenkapital per 01.01.2019	5 766	830	166	3 912	2 589	15	252	719	400	102	14 753
Omklassifisering				-57	57						0
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	26	18									43
Hybridkapital									-200		-200
Resultat for regnskapsåret				373	844		33	-26		3	1 227
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-4	-8						-12
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5						7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-1	-2						-3
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-8			-8
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-2			-2
Renter på hybridkapital								-7			-7
Utbetalt utbytte				-222	-477					-6	-705
Utdelt gaver av resultat 2018				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2019						-0					0
Egenkapital per 30.06.2019	5 791	848	166	3 998	3 009	14	285	677	200	100	15 089

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2018 inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til uttevningsfond per 31.12.2018 inkluderer avsatt utbytte.

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
2018	30.06.2018	30.06.2019	(mill. kroner)	30.06.2019	30.06.2018	2018
-7 806	-5 100	-2 008	Endring i utlån til kunder	-2 766	-5 578	-8 479
2 716	1 304	1 480	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	1 675	1 521	3 134
5 527	4 654	5 845	Endring i innskudd fra kunder	5 856	4 659	5 511
-619	-294	-398	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-399	-294	-622
527	-2 910	-1 665	Endring i fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-806	-2 268	1 151
115	54	71	Renter på fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-2	3	5
-5 532	-3 061	-3 083	Endring i sertifikater og obligasjoner	-3 083	-3 061	-5 532
208	116	86	Renteinnbetalinger fra sertifikater og obligasjoner	86	116	208
849	433	408	Netto provisjonsinntekter	688	657	1 286
-9	26	31	Kursgevinster ved omsetning og trading	31	26	-9
-1 240	-607	-636	Utbetalinger til drift	-914	-863	-1 778
-314	-195	-214	Betalt skatt	-247	-199	-355
-192	189	637	Andre tidsavgrensninger	570	120	-236
-5 771	-5 389	553	Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)	688	-5 161	-5 716
-41	-19	-16	Investering i varige driftsmidler	-36	-30	-67
0	0	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	17	7	33
-335	-106	-665	Netto kontantstrøm fra langsiktige investeringer i aksjer	-665	-113	-334
385	380	600	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	473	258	257
9	255	-80	Netto likviditetsendring fra investering (B)	-210	122	-111
12 699	8 321	2 018	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 018	8 321	12 699
400	400	0	Opptak av ansvarlig lånekapital	0	400	400
-4 400	-2 050	-2 550	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	-2 550	-2 050	-4 400
-1 000	-700	0	Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	0	-700	-1 000
687	0	37	Innbetalt ved emisjon av egenkapitalbevis	37	0	687
-664	-318	-324	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-324	-318	-664
-37	-21	-15	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-15	-21	-37
0		-20	Leiebetalinger på balanseførte leieavtaler	-16	0	0
-152		0	Likviditetseffekt ved emisjon i datterselskap	0	0	8
-424	-424	-477	Utbetaling av utbytte	-483	-430	-430
-202	-202	-220	Utbetaling av kundeutbytte	-220	-202	-202
-11	-1	-1	Utdeling fra gavefond og gavemidler	-1	-1	-11
6 895	5 006	-1 553	Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	-1 555	4 999	7 049
1 134	-128	-1 079	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C)	-1 078	-40	1 222
824	824	1 958	Likviditetsbeholdning 01.01.	1 958	736	736
1 958	696	879	Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	880	696	1 958
			Likviditetsbeholdningen består av:			
1 878	639	778	Kontanter og fordringer på sentralbanker	778	639	1 878
80	57	101	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	101	57	80
1 958	696	879	Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	879	696	1 958

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 30.06.2019. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Fra 01.01.2019 ble standarden IFRS 16 «Leieavtaler» implementert.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert 1. januar 2019 og erstatter IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler. IFRS 16 fjerner skillet som var mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler i IAS 17, og innfører en felles regnskapsmodell for leieavtaler. De fleste leieavtaler skal innregnes i balansen til leietaker med en leieforpliktelse og tilhørende bruksrett på tidspunkt for ikrafttredelse. Leieforpliktelsen måles som nåverdi av fremtidige leiebetalinger i avtaleperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal hensyntas i beregningen av nåverdien av forpliktelsen dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Leiebetalinger fordeles mellom forpliktelse og rentekostnad på forpliktelsen. Beregning av nåverdien av leieforpliktelsen kan inkludere elementer som:

- Fast leie
- Ytelser som kan se ut som variable, men som er faste
- Garantert restverdi
- Bruk av kjøpsopsjon
- Betaling for å tre ut av avtalen

Bruksretten er innregnet i balansen til samme verdi som forpliktelsen på implementeringstidspunktet justert for eventuelle forskuddsbetalinger og vurdert for nedskrivning. Bruksretten avskrives lineært over avtalens løpetid. Avskrivningene innregnes separat fra renter på leieforpliktelser i resultatoppstillingen.

Følgende regnskapsprinsipper og overgangsbestemmelser er valgt i forbindelse med implementeringen:

- Konsernet har benyttet seg av muligheten til å bruke modifisert retrospektiv metode ved overgangen til IFRS 16 i samsvar med IFRS 16.Ca(b). Dette betyr at sammenligningstall for 2018 ikke omarbeides. Bruksretten blir målt til samme verdi som leieforpliktelsen og innregnet i åpningsbalansen 01.01.2019. Dette valget er gjort for alle avtaler.
- Bruksretten vil bli presentert i balansen som en del av «Eiendom, anlegg og utstyr», mens leieforpliktelsen presenteres som «Annen gjeld og balanseført forpliktelse».
- Leieavtaler med lav verdi og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtaler som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.
- Faste ikke-leiekomponenter som er innebygd i leiekontrakten blir skilt ut og kostnadsført løpende som andre driftskostnader.

For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som faller inn under standarden. På implementeringstidspunktet ble forpliktelsen og bruksretten beregnet til 224 mill. kroner for morbanken og 170 mill. kroner for konsernet. Dette er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til morbankens og konsernets totale balanse. Resultateffektene som følger av ny standard antas heller ikke å ha vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Det vises til note 43 i Årsrapporten for 2018, samt note 12 i kvartalsrapporten per 31.03.2019.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2018 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3, med unntak av estimater knyttet til bestemmelse av leieperioden i forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler.

IFRS 16 Leieavtaler

Ved fastsettelsen av leieperioden vurderer ledelsen sannsynligheten for at eventuelle forlengelses- eller oppsigelsesopsjoner vil bli utøvet. Dersom det er rimelig sikkert at en avtale vil forlenges eller sies opp i henhold til opsjonen skal den tas med i vurderingen av leieperioden. Potensielle fremtidige kontantstrømmer på 20 mill. kroner er ikke inkludert i leieforpliktelsen fordi det ikke er rimelig sikkert at leieavtalene vil bli forlenget.

Ved vesentlig endringer i forutsetningene som ligger til grunn for vurderingene, vil det bli foretatt en evaluering av leieperioden.

Kundeutbytte

Det er bankens representantskap som hvert år tar stilling til om og hvor mye som skal deles ut i kundeutbytte. Vedtak ble gjort i bankens representantskapsmøte 28. mars 2019, og banken utbetalte 26. april 2019 222 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder.

Kundene vil motta et beløp basert på bankens årlige overskudd og hvor mye kunden selv har i innskudd og lån i banken.

- Utbytte gis til privatpersoner og bedrifter.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i lån i banken.
- Samskyldnere (personer med felles lån) kan få kundeutbytte for inntil 4 mill. kroner.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i innskudd i banken.
- Kundeutbyttet gjelder fra første krone og opp til 2 mill. kroner.

Finansdepartementet har gitt tillatelse til å benytte grunnfondskapital til kundeutbytte. Utdelingen av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-17 fjerde ledd, som klassifiserer kundeutbytte som en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har banken lagt til grunn regnskapsmessig, og har således behandlet utbetalingen som en egenkapitaltransaksjon. Utbetalingen av kundeutbytte gir et skattefradrag på 55 mill. kroner for inntektsåret 2019. Skattefradraget resultatføres som en reduksjon av skattekostnaden for 2019 ved beslutningstidspunkt.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2019

SpareBank 1 Banksamarbeidet endret i andre kvartal navn til SpareBank 1 Utvikling.

Søsterselskapene med samme navn TheVIT fusjonerte i andre kvartal til TheVIT.

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier. Etter gjennomføring av transaksjonene vil SpareBank 1 Østlandet ha en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent. Transaksjonen er blant annet betinget av myndighetsgodkjenninger.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,5 prosent til 20,8 prosent med virkning fra 1. januar 2019.

2018

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 21,1 prosent til 21,6 prosent. Tilsvarende omallokering i SpareBank 1 Næringskreditt medførte en økning i eierandelen fra 12,4 prosent til 13,3 prosent.

I fjerde kvartal er investeringen i Komm-In omklassifisert fra et tilknyttet selskap til ordinær aksjeinvestering. I samme kvartal skiftet datterdatter SpareBank 1 Regnskapshuset AS navn til TheVIT AS.

16.mai 2018 ble holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS etablert. Selskapet eies 70,68 prosent av SpareBank 1 Østlandet. Bankens tidligere 100 prosent eide datterselskap SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS er overført til holdingselskapet. I tillegg eier holdingselskapet 100 prosent av aksjene i regnskap- og rådgivningsselskapet TheVIT.

Aksjene i det felleskontrollerte eiendomsselskapet Torggata 22 ble solgt i 2. kvartal.

Proaware AS endret i første kvartal navn til Betr AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 19,6 prosent til 20,5 prosent med virkning fra 1. januar 2018.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, regnskaps- og rådgivertjenester, samt ufordelt virksomhet.

Vurderinger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Skatt er beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

30.06.2019	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	497	453	122	-1	1	-1	-45	1 027
Netto provisjons- og andre inntekter	349	110	26	61	112	102	-54	705
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	621	621
Driftskostnader	457	214	47	52	106	102	5	983
Resultatbidrag før tap per segment	389	349	101	9	7	-1	516	1 370
Tap på utlån og garantier	-9	-33	17	0		0	0	-25
Resultatbidrag per segment før skatt	398	382	84	9	7	-1	516	1 395
Skatt	100	96	21	2	-2	0	-49	167
Resultatbidrag per segment etter skatt	299	287	63	7	8	-1	565	1 227
Balanse								
Brutto utlån til kunder	61 886	31 266	8 571	2	0	0	-56	101 668
Tapsavsetninger	-59	-172	-60	0	0	0	0	-290
Andre eiendeler	2 718	438	166	83	136	136	25 799	29 477
Sum eiendeler	64 545	31 532	8 678	84	136	136	25 742	130 854
Innskudd fra og gjeld til kunder	44 521	32 800	0	0	0	0	31	77 352
Annen gjeld og egenkapital	20 024	-1 268	8 679	84	136	136	25 710	53 502
Sum gjeld og egenkapital	64 545	31 532	8 679	84	136	136	25 741	130 854

30.06.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	471	384	164	0	1	-1	-14	1 006
Netto provisjons- og andre inntekter	392	97	-20	56	109	83	-59	657
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	194	194
Driftskostnader	435	196	42	46	106	84	8	918
Resultatbidrag før tap per segment	427	286	102	10	5	-2	113	940
Tap på utlån og garantier	4	3	5	0	0	0	0	12
Resultatbidrag per segment før skatt	423	283	97	10	5	-2	113	928
Skatt	106	71	24	2	1	-1	-5	198
Resultatbidrag per segment etter skatt	317	212	73	8	4	-2	119	730

Balanse

Brutto utlån til kunder	59 532	28 849	7 624	1	0	2	673	96 681
Tapsavsetninger	-64	-231	-64	0	0	0	0	-359
Andre eiendeler	2 687	415	182	76	86	135	19 690	23 270
Sum eiendeler	62 155	29 033	7 742	77	86	137	20 364	119 592
Innskudd fra og gjeld til kunder	41 973	28 598	0	0	0	0	74	70 645
Annen gjeld og egenkapital	20 182	435	7 742	77	86	137	20 290	48 947
Sum gjeld og egenkapital	62 155	29 033	7 742	77	86	137	20 364	119 592

31.12.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1HE	EM1OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	987	839	340	0	2	-1	-93	2 074
Netto provisjons- og andre inntekter	764	193	-31	120	208	164	-132	1 286
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	291	291
Driftskostnader	888	403	103	109	206	174	-3	1 881
Resultatbidrag før tap per segment	863	629	205	11	4	-11	69	1 770
Tap på utlån og garantier	8	8	19	0	0	0	0	35
Resultatbidrag per segment før skatt	855	621	186	11	4	-11	69	1 735
Skatt	214	155	47	2	1	-2	-95	321
Resultatbidrag per segment etter skatt	641	465	139	8	3	-9	164	1 414

Balanse

Brutto utlån til kunder	60 943	30 215	7 828	0	0	0	-47	98 940
Tapsavsetninger	-68	-211	-56	0	0	0	0	-334
Andre eiendeler	2 862	462	234	71	76	134	21 029	24 866
Sum eiendeler	63 738	30 467	8 006	71	76	134	20 982	123 472
Innskudd fra og gjeld til kunder	41 487	29 974	0	0	0	0	36	71 496
Annen gjeld og egenkapital	22 251	493	8 006	71	76	134	20 946	51 976
Sum gjeld og egenkapital	63 738	30 467	8 006	71	76	134	20 982	123 472

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen. Som en overgangsordning er det satt en nedre grense på 80 % av Basel I-regelverket for beregningsgrunnlaget. Denne grensen er gjeldende for SpareBank 1 Østlandet på morbank så vel som konsolidert nivå.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 prosent samt bufferkrav på til sammen 7,5 prosent hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 2 prosent per 30.06.2019. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 prosent per 30.06.2019. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 13,8 prosent per 30.06.2019. I tillegg skal ytterligere 2 prosent dekkes av annen kjernekapital og 1,5 prosent dekkes av tilleggskapital.

Konsernets langsiktige kapitalmål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent.

Morbank				Konsern		
Basel III	Basel III	Basel III		Basel III	Basel III	Basel III
31.12.18	30.06.18	30.06.19		30.06.19	30.06.18	31.12.18
6 762	6 072	6 805	Innskutt egenkapital	6 713	6 105	6 670
6 738	6 229	7 269	Opptjent egenkapital	8 072	6 855	7 588
400	400	200	Hybridkapital	200	400	400
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	103	59	104
13 900	12 701	14 274	Sum balanseført egenkapital	15 089	13 420	14 762
			Kjernekapital			
-705	-365	-612	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-612	-365	-705
-400	-400	-200	Hybridkapital	-200	-400	-400
0	0	0	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-59	-9	-58
20	44	36	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	36	44	20
0	0	0	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring	6	4	6
-72	-102	-68	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-404	-406	-395
-238	-206	-324	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-392	-174	-311
0	0	-156	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-350	-193	-326
-27	-25	-22	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-27	-33	-27
12 479	11 647	12 927	Sum ren kjernekapital	13 087	11 887	12 566
			Annen kjernekapital			
400	400	200	Hybridkapital	200	627	400
0	0	0	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	296	0	245
400	400	200	Sum annen kjernekapital	496	627	645
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1 100	1 400	1 100	Ansvarlig lånekapital	1 100	1 400	1 100
0	0	0	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	299	374	361
0	0	0	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
0	0	0	Fradrag for vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
1 100	1 400	1 100	Sum tilleggskapital	1 399	1 774	1 461
13 979	13 447	14 227	Netto ansvarlig kapital	14 982	14 288	14 672
4 781	5 347	5 127	Engasjement med foretak SMB	5 128	5 347	4 781
11 034	10 172	13 951	Engasjement med spesialiserte foretak	13 951	10 172	11 034
1 411	658	1 557	Engasjement med øvrige foretak	1 557	658	1 411
1 223	1 061	1 188	Engasjement med massemarked SMB	1 377	1 245	1 424
16 886	16 000	17 656	Engasjement med massemarked personer	24 611	23 082	24 235
1 234	1 406	1 161	Engasjement med øvrig massemarked	1 195	1 445	1 259
36 569	34 644	40 640	Kredittrisiko etter IRB-metode	47 819	41 948	44 145
12 106	12 100	14 856	Kredittrisiko etter standardmetode	19 597	16 600	16 405
383	337	375	Motparttrisiko (inkludert CVA)	1 960	1 462	1 732
			Markedsrisiko			
3 433	3 433	4 316	Operasjonell risiko	5 869	5 222	5 222
1 849	2 465	0	Basel I Gulv	3 196	8 722	7 495
54 340	52 979	60 187	Totalt beregningsgrunnlag	78 441	73 955	74 999
4 347	4 238	4 815	Kapitalkrav (8 %)	6 275	5 916	6 000
978	954	1 083	Pilar 2 (1,8 %)	1 412	1 331	1 350
			Bufferkrav			
1 359	1 324	1 505	Bevaringsbuffer (2,5%)	1 961	1 849	1 875
1 087	1 060	1 204	Motsyklisk kapitalbuffer (2 %)	1 569	1 479	1 500
1 630	1 589	1 806	Systemrisikobuffer (3 %)	2 353	2 219	2 250
4 076	3 973	4 514	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (7,5 %)	5 883	5 547	5 625
4 980	4 336	4 622	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav til ren kjernekapital (13,8 %)	2 262	1 681	2 217
			Kapitaldekning			
23,0 %	22,0 %	21,5 %	Ren kjernekapitaldekning	16,7 %	16,1 %	16,8 %
23,8 %	23,1 %	21,5 %	Ren kjernekapitaldekning (eksklusiv Basel I-gulv)	17,4 %	18,2 %	18,6 %
23,7 %	22,7 %	21,8 %	Kjernekapitaldekning	17,3 %	16,9 %	17,6 %
25,7 %	25,4 %	23,6 %	Kapitaldekning	19,1 %	19,3 %	19,6 %
10,2 %	10,0 %	9,7 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %	7,3 %	7,5 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	30.06.19				30.06.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	85 386	5 403	371	91 160	78 682	4 203	470	83 355	78 682	4 203	470	83 355
Overført til Trinn 1	1 244	-1 236	-8	0	793	-770	-23	0	1 144	-1 109	-35	0
Overført til Trinn 2	-2 185	2 201	-16	0	-1 596	1 616	-20	0	-2 374	2 408	-34	0
Overført til Trinn 3	-14	-88	102	0	-43	-101	144	0	-70	-104	174	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-1 391	-207	-29	-1 628	-1 236	-131	-17	-1 385	-1 845	-10	-33	-1 888
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	23 486	397	40	23 924	26 685	410	25	27 120	43 787	1 549	71	45 407
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-19 275	-913	-91	-20 279	-19 570	-953	-107	-20 629	-33 939	-1 534	-214	-35 688
Konstaterte tap	0	0	-9	-9	0	0	-7	-7	0	0	-26	-26
Balanse 30. juni	87 250	5 558	360	93 168	83 715	4 273	465	88 454	85 386	5 403	371	91 160
Herav utlån til amortisert kost				29 016				26 845				27 786
Herav utlån til virkelig verdi				64 153				61 609				63 374

Konsern

Brutto utlån	30.06.19				30.06.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	92 167	6 317	456	98 940	84 913	4 958	527	90 398	84 975	4 958	527	90 460
Overført til Trinn 1	1 445	-1 431	-14	0	842	-820	-22	0	1 347	-1 310	-38	0
Overført til Trinn 2	-2 497	2 526	-28	0	-1 766	1 784	-18	0	-2 846	2 885	-39	0
Overført til Trinn 3	-40	-135	175	0	-51	-115	167	0	-99	-139	238	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-2 033	-311	-36	-2 380	-1 236	-131	-17	-1 385	-2 940	-200	-47	-3 187
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	25 621	504	47	26 172	27 431	504	29	27 964	46 998	1 838	89	48 925
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-19 930	-1 003	-122	-21 055	-19 647	-1 055	-227	-20 929	-35 268	-1 715	-249	-37 232
Konstaterte tap	0	0	-9	-9	0	0	-7	-7	0	0	-26	-26
Balanse 30. juni	94 732	6 467	469	101 668	90 485	5 125	430	96 040	92 167	6 317	456	98 940
Herav utlån til amortisert kost				37 516				34 431				35 566
Herav utlån til virkelig verdi				64 153				61 609				63 374

Morbank			Konsern			
2018	30.06.2018	30.06.2019		30.06.2019	30.06.2018	2018
251	257	351	Offentlig forvaltning	636	541	482
4.271	3.946	4.342	Primærnæringer	4.712	4.367	4.636
1.026	997	1.058	Trebearbeidende industri	1.075	1.019	1.051
1.225	877	1.229	Annen industri	1.502	1.109	1.472
3.135	3.398	3.443	Bygg og anlegg	4.733	4.553	4.466
230	199	217	Kraft og vannforsyning	383	342	397
1.003	987	878	Varehandel	1.197	1.263	1.302
467	563	467	Hotell- og restaurantdrift	482	576	483
14.140	13.732	15.050	Eiendomsdrift	15.209	13.809	14.277
4.588	3.965	4.573	Forretningsmessig tjenesteyting	4.888	4.476	5.172
496	515	517	Transport og kommunikasjon	1.823	1.503	1.657
0	0	0	Øvrig næring	0	0	0
30.834	29.436	32.125	Sum næring	36.642	33.558	35.397
60.326	59.018	61.044	Lønnstakere	65.026	62.481	63.544
91.160	88.454	93.168	Brutto utlån til kunder	101.668	96.040	98.940
-238	-237	-199	Nedskrivning på utlån til amortisert kost	-255	-298	-291
-43	-61	-36	Virkelig verdjustering på utlån til FVOCI	-36	-61	-43
90.878	88.156	92.934	Netto utlån til kunder	101.378	95.681	98.606
39.792	37.944	41.438	Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS	41.438	37.944	39.792
1.433	1.508	1.230	Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS	1.230	1.508	1.433
132.103	127.608	135.602	Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	144.046	135.133	139.831

Note 6 Tap på utlån og garantier

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank

30.06.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2019
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	265	-32	-10	223
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-11	-1	54
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktesler	329	-43	-10	276
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	282	-37	-10	234
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-2	0	23
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-3		19

30.06.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	0	0	273
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	2	-5	75
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktesler	351	2	-5	347
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	-1	-8	298
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	3	0	26
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	23

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	273	17	-26	265
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktesler	351	10	-31	329
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-26	282
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2		22

Konsern

30.06.2019

Mill. kroner	01.01.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2019
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	320	-28	-10	282
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-12	-1	53
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktesler	385	-40	-10	335
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	337	-37	-10	290
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-2	0	23
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-1	0	22

30.06.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	3	0	333
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	2	-5	75
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktesler	409	5	-5	408
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	2	-8	359
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	3	0	26
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	23

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	331	15	-26	320
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap på utlån og forpliktesler	409	8	-31	385
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	-2	-26	337
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2	0	22

Morbank

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	30.06.19				30.06.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	111	136	83	329	101	117	133	351	101	117	133	351
<i>Avsetning til tap</i>												
<i>Overført til (fra) Trinn 1</i>	3	-3	0	0	3	-3	0	0	31	-21	-10	0
<i>Overført til (fra) Trinn 2</i>	-27	29	-1	0	-32	32	0	0	-6	18	-12	0
<i>Overført til (fra) Trinn 3</i>	-1	-5	6	0	-2	-13	15	0	0	-8	8	0
<i>Netto ny måling av tap</i>	6	-42	12	-24	33	-12	-5	15	-46	35	31	20
<i>Nye utstedte eller kjøpte utlån</i>	27	7	1	34	29	5	1	36	63	33	10	107
<i>Utlån som har blitt fraregnet</i>	-16	-22	-15	-53	-16	-21	-14	-50	-32	-39	-51	-122
<i>Konstaterte nedskrivninger</i>	0	0	-10	-10	0	0	-5	-5	0	0	-26	-26
Balanse 30. juni	103	99	74	276	117	105	125	347	111	136	83	329

Konsern

Total balanseført tapsavsetning på utlån *	30.06.19				30.06.18				31.12.18			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	127	162	96	385	117	144	149	409	116	144	149	409
<i>Avsetning til tap</i>												
<i>Overført til (fra) Trinn 1</i>	7	-7	0	0	2	-2	0	0	37	-27	-11	-1
<i>Overført til (fra) Trinn 2</i>	-28	30	-2	0	-31	32	-1	0	-8	21	-12	0
<i>Overført til (fra) Trinn 3</i>	-1	-7	8	0	-2	-13	15	0	-1	-9	10	0
<i>Netto ny måling av tap</i>	1	-40	5	-33	32	-14	0	18	-54	36	36	18
<i>Nye utstedte eller kjøpte utlån</i>	33	9	1	43	25	2	1	29	72	41	11	125
<i>Utlån som har blitt fraregnet</i>	-17	-25	-8	-50	-12	-19	-11	-43	-36	-43	-61	-140
<i>Konstaterte nedskrivninger</i>	0	0	-10	-10	0	0	-5	-5	0	0	-26	-26
Balanse 30. juni	122	123	91	335	130	130	148	408	127	162	96	385

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern		
01.01-30.06			01.01-30.06		
2018	2018	2019	2019	2018	2018
13	13	18	18	13	13
13	12	18	18	13	13
372	368	582	477	84	198
-4	-4	0			
0	0	0			
369	364	582	477	84	198
-20	1	48	48	1	-20
-1	3	-17	-17	3	-1
-21	4	31	31	4	-21
35	64	-285	-285	64	35
-17	-51	301	301	-51	-17
17	14	16	16	14	17
15	5	34	34	5	15
-64	-26	15	15	-26	-64
11	16	-1	-1	16	11
73	66	6	6	66	73
47	19	24	24	19	47
80	98	125	125	98	80
461	475	726	621	194	291

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.06.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelseser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 519	13	13
Valutabytteavtaler	1 314	2	18
Sum valutainstrumenter	2 833	15	31
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	37 647	763	247
Andre rentekontrakter	2 909	4	0
Sum renteinstrumenter	40 556	767	247
Sum valutainstrumenter	2 833	15	31
Sum renteinstrumenter	40 556	767	247
Sum finansielle derivater	43 389	782	278

Til virkelig verdi over resultatet	30.06.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelseser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2 676	22	26
Valutabytteavtaler	513	7	6
Sum valutainstrumenter	3 190	29	32
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	32 359	407	330
Andre rentekontrakter	0	0	0
Sum renteinstrumenter	32 359	407	330
Sum valutainstrumenter	3 190	29	32
Sum renteinstrumenter	32 359	407	330
Sum finansielle derivater	35 548	436	362

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelseser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2 196	24	39
Valutabytteavtaler	1 118	8	64
Sum valutainstrumenter	3 314	32	102
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	34 858	787	252
Andre rentekontrakter	2 984	1	0
Sum renteinstrumenter	37 841	787	252
Sum valutainstrumenter	3 314	32	102
Sum renteinstrumenter	37 841	787	252
Sum finansielle derivater	41 155	819	354

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene. Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile konsernets konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at konsernet har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise og kombinasjon av disse. Konsernet har også etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på konsernets innlån var 3,8 år ved utgangen av 1. halvår 2019. Total LCR var på samme tidspunkt 170,7 %.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern				
30.06.2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	782	0	782
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	17 590	0	17 590
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 548	6 548
- Egenkapitalinstrumenter	293	45	287	625
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	57 569	57 569
Sum eiendeler	293	18 416	64 408	83 118
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	278	0	278
- Verdipapirgjeld	0	4 068	0	4 068
Sum forpliktelser	0	4 346	0	4 346
30.06.2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	436	0	436
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	11 913	0	11 913
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 506	5 506
- Egenkapitalinstrumenter	257	54	243	554
- Andre finansielle eiendeler	0	0	45	45
- Boliglån	0	0	56 103	56 103
Sum eiendeler	257	12 403	61 896	74 556
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	362	0	362
- Verdipapirgjeld	0	5 756	0	5 756
Sum forpliktelser	0	6 118	0	6 118

2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	819	0	819
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	14 446	0	14 446
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 471	6 471
- Egenkapitalinstrumenter	268	47	279	594
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	56 859	56 859
Sum eiendeler	268	15 311	63 614	79 193
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	354	0	354
- Verdipapirgjeld	0	4 831	0	4 831
Sum forpliktelser	0	5 185	0	5 185

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedsplåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter		Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018-30.06.2019						
Inngående balanse	6 471	279		56 859	4	63 614
Investeringer i perioden	621	0		15 852	0	16 473
Salg/innløsning i perioden	-559	0		-15 150	0	-15 709
Gevinst eller tap ført i resultatet	15	8		11	0	34
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0		-3	0	-3
Utgående balanse	6 548	287		57 569	4	64 408
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	15	8		11	0	34

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-30.06.2018						
Inngående balanse	5 254	237	-9	0	40	5 522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	0	9	51 244	0	51 253
Investeringer i perioden	1 399	6	0	18 177	0	19 582
Salg/innløsning i perioden	-1 121	-1	0	-13 317	0	-14 439
Gevinst eller tap ført i resultatet	-26	1	0	-4	4	-24
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	3	0	3
Utgående balanse	5 506	243	0	56 103	45	61 896
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-26	1	0	-4	4	-24

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-31.12.2018						
Inngående balanse	5 254	237	-9	0	40	5 522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	38	9	51 244	-36	51 256
Investeringer i perioden	2 803	6	0	31 146	0	33 954
Salg/innløsning i perioden	-1 521	-8	0	-25 514	0	-27 043
Gevinst eller tap ført i resultatet	-64	6	0	-19	0	-78
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	2	0	2
Utgående balanse	6 471	279	0	56 859	4	63 614
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-64	6	0	-19	0	-78

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.06.2019					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 532	209	57 604	4	64 350
Virkelig verdi justering	16	79	-36	0	59
Balanseført verdi	6 548	287	57 569	4	64 408

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.06.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 468	171	56 161	4	61 805
Virkelig verdi justering	38	72	-58	40	92
Balanseført verdi	5 506	243	56 103	45	61 896

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 470	209	56 902	4	63 585
Virkelig verdi justering	1	71	-43	0	29
Balanseført verdi	6 471	279	56 859	4	63 614

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 16 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus BA (54 mill. kroner), Eksportfinans ASA (72 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (39 mill. kroner) og VN Norge AS (40 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelses er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 4,2). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdier er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en ekstern part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen - 36 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljenivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 18 institusjonelle motparter. Gjensalgavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har fem GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

Morbank og konsern

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen		Netto
				Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	
30.06.2019						
Derivater som eiendeler	782	0	782	-245	-421	116
Derivater som forpliktelser	-278	0	-278	245	11	-23
30.06.2018						
Derivater som eiendeler	436	0	436	-187	-129	120
Derivater som forpliktelser	-362	0	-362	187	130	-45
2018						
Derivater som eiendeler	819	0	819	-264	-417	138
Derivater som forpliktelser	-354	0	-354	264	16	-74

Note 12 Leieavtaler

I forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler fra 01.01.2019 har banken og tilhørende datterselskaper gjennomgått nye og eksisterende leieavtaler. For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden. Viser til note 1 for beskrivelse av standarden og valg av overgangsbestemmelser. Konsernet hadde ikke balanseførte leieforpliktelse etter IAS 17 per 31.12.2018.

Morbank		Konsern
30.06.2019	Bruksrett	43646
	224 Bruksrett 01.01.2019	170
	0 Tilgang	7
	-19 Avskrivninger	-15
205	Bruksrett 30.06.2019	162

01.01.2019	30.06.2019	Leieforpliktelen	30.06.2019	01.01.2019
36	33	Kortsiktig leieforpliktelse	29	32
188	173	Langsiktig leieforpliktelse	134	138

30.06.2019	Resultateffekter	30.06.2019
2	Rentekostnad	2
19	Avskrivninger	15
21	Sum kostnader IFRS 16	17

Økning av eiendeler og gjeld på implementeringstidspunktet er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til konsernets totale balanse og kapitaldekning. Resultateffektene som følger av ny standard har heller ikke vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Kostnaden er reklassifisert fra annen driftskostnad til avskrivning og rentekostnad i henhold til standarden.

Note 13 Andre eiendeler

Morbank			Konsern		
2018	30.06.2018	30.06.2019	30.06.2019	30.06.2018	2018
273	273	273	273	273	273
37	33	32	33	34	39
94	65	46	143	150	149
0	226	0	0	226	0
295	264	252	475	512	581
699	861	603	924	1 196	1 041

Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank			Konsern			
2018	30.06.2018	30.06.2019	30.06.2019	30.06.2018	2018	
40 886	41 403	43 582	Lønnskakere o.l	43 582	41 403	40 886
5 880	5 087	7 433	Offentlig forvaltning	7 433	5 087	5 880
868	999	965	Primærnæringer	965	999	868
275	235	293	Trebearbeidende industri	293	235	275
754	776	660	Annen industri	660	776	754
1 779	1 542	1 754	Bygg og anlegg	1 754	1 542	1 779
87	78	116	Kraft- og vannforsyning	116	78	87
1 496	1 418	1 812	Varehandel	1 812	1 418	1 496
290	265	270	Hotell- og restaurantdrift	270	265	290
3 826	4 391	4 833	Eiendomsdrift	4 833	4 391	3 826
14 338	13 655	14 630	Forretningsmessig tjenesteyting	14 598	13 633	14 295
1 060	817	1 037	Transport og kommunikasjon	1 037	817	1 060
71 540	70 667	77 385	Innskudd fra kunder	77 352	70 645	71 497

Note 15 Verdipapirgjeld

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2019	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	30 833	1 688	-2 350	330	31 165
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 100	0	0	0	1 100
Opptjente renter	206	0	0	-25	231
Verdijusteringer	602	0	0	11	591
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	32 741	1 688	-2 350	316	33 087

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	29 659	6 414	-1 250	645	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 400	0	-200	0	1 700
Opptjente renter	222	0	0	40	207
Verdijusteringer	79	0	0	-264	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	31 360	6 414	-1 450	421	25 391

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31 165	12 241	-4 400	215	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 100	400	-1 000	0	1 700
Opptjente renter	231	0	0	23	207
Verdijusteringer	591	0	0	216	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	33 087	12 641	-5 400	455	25 391

Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern			
2018	30.06.2018	30.06.2019	30.06.2019	30.06.2018	2018	
94	108	70	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	138	154	141
25	26	23	Avsetninger	23	26	25
86	84	85	Pensjonsforpliktelse	86	86	87
83	27	78	Leverandørgjeld	87	38	91
0	200	400	Uoppgjorte handler	400	200	0
0	0	206	Leieforpliktelse (for spesifisering se note 12)	166	0	0
244	295	405	Annen gjeld*	469	352	343
532	740	1 267	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	1 369	856	687

* Per 31.12.2018 var utbytte til grunnfondsbeveiseiere og kundeutbytte inkludert med henholdsvis kr 477 mill. kroner og 222 mill. kroner.

Note 17 Egenkapitalbevis

Morbank

	30.06.2019	30.06.2018	2018
Eierandelskapital	5 791	5 359	5 766
Utjevningsfond	3 009	2 216	2 112
Avsatt utbytte	0	0	477
Overkursfond	848	547	830
A. Sum eierandelskapital	9 648	8 122	9 185
Grunnfond	3 997	3 735	3 690
Avsatt kundeutbytte	0	0	222
Annen innskutt egenkapital	166	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4 164	3 901	4 078
Fond for urealiserte gevinster	285	278	252
Gavefond	14	19	15
Sum annen egenkapital	299	297	267
Annen egenkapital	0	0	0
Hybridkapital	200	400	400
Betalte renter hybridkapital	-37	-19	-30
Sum egenkapital	14 274	12 701	13 900
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	69,9 %	67,6 %	69,3 %
EK-bevis utstedt	115 829 789	107 179 987	115 319 521
EK-bevis med rett til utbytte ²⁾	115 829 789	107 179 987	115 829 789
Gjennomsnittlig EK-bevis	115 710 726	107 179 987	107 893 590

¹⁾ I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innberegnes for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

²⁾ I januar 2019 så har det blitt gjennomført en etterfølgende emisjon, en reparasjonsemisjon mot LO og en ansattemisjon hvor det totalt har blitt emittert 510 268 egenkapitalbevis med et samlet bruttoproveny på 37 mill. kroner.

20 største eiere av egenkapitalbevisene	Antall EK-bevis	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen hedmark	60 404 892	52,15 %
Landsorganisasjonen i norge LO sentralt	11 121 637	9,60 %
Tredje AP-fonden	2 418 126	2,09 %
Fellesforbundet	2 101 322	1,81 %
Danske invest norske instit. li.	1 797 425	1,55 %
Odin Norge	1 621 218	1,40 %
Norsk nærings og nytelses- middela	1 313 555	1,13 %
Vpf Eika egenkapitalbevis	1 261 172	1,09 %
SpareBank 1 BV	1 039 523	0,90 %
Fidelity pur.trust:fidelity series	1 000 000	0,86 %
Landkreditt utbytte	950 000	0,82 %
State Street Bank and Trust Comp	842 379	0,73 %
SpareBank 1 Østfold Akershus	839 930	0,73 %
Danske invest norske aksjer inst	835 046	0,72 %
DnB Markets aksjehandel/-analyse	803 000	0,69 %
State street Bank and Trust Comp	760 976	0,66 %
SEB Nordenfondene	751 438	0,65 %
Arctic Funds PLC	729 197	0,63 %
Eika spar vpf	668 314	0,58 %
JPMorgan Chase Bank, N.A., London	545 030	0,47 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av hvert års overskudd etter skatt som utbytte til egenkapitalbeviserne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Bankens langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 10 prosent. Målet for egenkapitalavkastningen er dermed litt lavere enn for sammenlignbare banker, noe som reflekterer SpareBank 1 Østlandets målsetting om å bevare den veletablerte posisjonen som landets mest solide regionale sparebank. Bankens målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 16 prosent. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være den mest solide regionale sparebanken, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeviserens eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeviserens andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningfond. Ved fastsettelse av utbyttet tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>	2019	2019	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017
Renteinntekter	910	875	896	864	844	811	820	809	823
Rentekostnader	390	367	352	340	333	316	318	310	331
Netto renteinntekter	520	508	544	524	511	495	501	498	491
Provisjonsinntekter	323	304	297	299	310	304	312	311	297
Provisjonskostnader	36	30	32	23	27	23	27	27	26
Andre driftsinntekter	78	67	48	40	51	42	29	42	45
Netto provisjons- og andre inntekter	364	341	313	316	334	323	315	325	316
Utbytte	6	12	0	0	0	12	0	0	2
Netto resultat fra eierinteresser	131	346	57	58	54	30	77	82	30
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	61	65	-51	32	95	4	67	19	2
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	198	423	7	90	149	45	143	100	34
Sum inntekter	1 082	1 271	864	930	994	864	959	923	841
Personalkostnader	267	290	286	259	247	258	308	233	237
Avskrivninger	33	36	23	24	32	23	22	21	21
Andre driftskostnader	189	169	197	173	190	169	220	179	221
Sum driftskostnader	489	494	506	457	468	449	550	433	478
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	593	777	358	473	525	414	409	491	363
Tap på utlån og garantier	8	-33	11	12	7	5	-13	14	5
Driftsresultat før skatt	585	810	347	461	518	409	422	476	358
Skattekostnad	114	54	25	99	102	96	85	99	84
Resultat etter skatt	471	757	322	362	416	314	337	377	274
	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv
	2019	2019	2018	2018	2018	2018	2017	2017	2017
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	12,8 %	21,2 %	9,1 %	10,8 %	12,9 %	9,9 %	10,4 %	12,0 %	9,0 %
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,62 %	1,65 %	1,76 %	1,73 %	1,75 %	1,81 %	1,85 %	1,85 %	1,88 %
Kostnadsprosent ³⁾	45,2 %	38,8 %	58,6 %	49,2 %	47,6 %	52,0 %	57,4 %	46,9 %	56,8 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	101 668	98 744	98 940	98 259	96 040	92 818	90 460	88 945	87 528
Brutto utlån til kunder inkl ulån overført til kredittforetak ¹⁾	144 337	141 079	140 165	138 153	135 495	132 433	129 535	126 919	124 393
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	5,9 %	6,4 %	9,4 %	10,5 %	9,7 %	9,3 %	9,1 %	9,4 %	10,4 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl ulån overført til kredittforetak ¹⁾	6,5 %	6,5 %	8,2 %	8,9 %	8,9 %	8,8 %	8,4 %	7,9 %	8,0 %
Innskudd fra kunder	77 352	72 377	71 497	70 251	70 645	66 110	65 985	65 268	66 653
Innskuddsdekning ¹⁾	76,1 %	73,3 %	72,3 %	71,5 %	71,2 %	71,2 %	72,9 %	73,4 %	76,2 %
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	53,6 %	51,3 %	51,0 %	50,9 %	52,1 %	49,9 %	50,9 %	51,4 %	53,6 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	9,5 %	9,5 %	8,4 %	7,6 %	6,0 %	5,3 %	4,6 %	5,1 %	6,4 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	128 573	124 882	122 395	120 455	116 840	111 205	107 316	106 982	104 757
Forvaltningskapital	130 854	126 292	123 472	121 319	119 592	114 088	108 321	106 312	107 652
Forretningskapital ¹⁾	173 522	168 626	164 696	161 212	159 047	153 703	147 396	144 286	144 517
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,0 %	-0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-0,1 %	0,1 %	0,0 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	16,7 %	16,9 %	16,8 %	15,9 %	16,1 %	16,2 %	16,8 %	16,9 %	16,7 %
Kjernekapitaldekning	17,3 %	17,5 %	17,6 %	16,7 %	16,9 %	17,0 %	17,7 %	17,8 %	17,6 %
Kapitaldekning	19,1 %	19,4 %	19,6 %	18,7 %	19,3 %	19,4 %	20,5 %	19,9 %	19,9 %
Netto ansvarlig kapital	14 982	14 676	14 672	14 077	14 288	14 028	14 138	13 423	13 440

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Vi bekrefter at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2019, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering og at opplysningene i halvårsberetningen gir et rettviseende bilde av morbanken og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stillinger og resultat som helhet og gir en rettviseende oversikt over opplysningene nevnt i verdipapirhandellovens § 5-6.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 6. august 2019

Siri J. Strømmevold
Leder

Nina C. Lier

Tore Anstein Doblough

Espen Bjørklund Larsen

Guro Nina Vestvik

Vibeke Hanvold Larsen

Hans-Christian Gabrielsen

Alexander Lund

Richard Heiberg
Adm. Direktør

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsmåling til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylligere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er iht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandets sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som iht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder + Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder + Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden + Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 2}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 3}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
	Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Min. int.} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkap.} + \text{Tot. betalte renter på hybridkap.}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverd på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>

Finanskalender 2019

Føreløpig årsregnskap 2018	Fredag 8. februar
Årsrapport	Torsdag 28. mars
Ex. Utbytte	Fredag 29. mars
Utbetaling av utbytte	Tirsdag 9. april
1. kvartal 2019	Tirsdag 7. mai
2. kvartal 2019	Tirsdag 6. august
3. kvartal 2019	Fredag 25. oktober

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

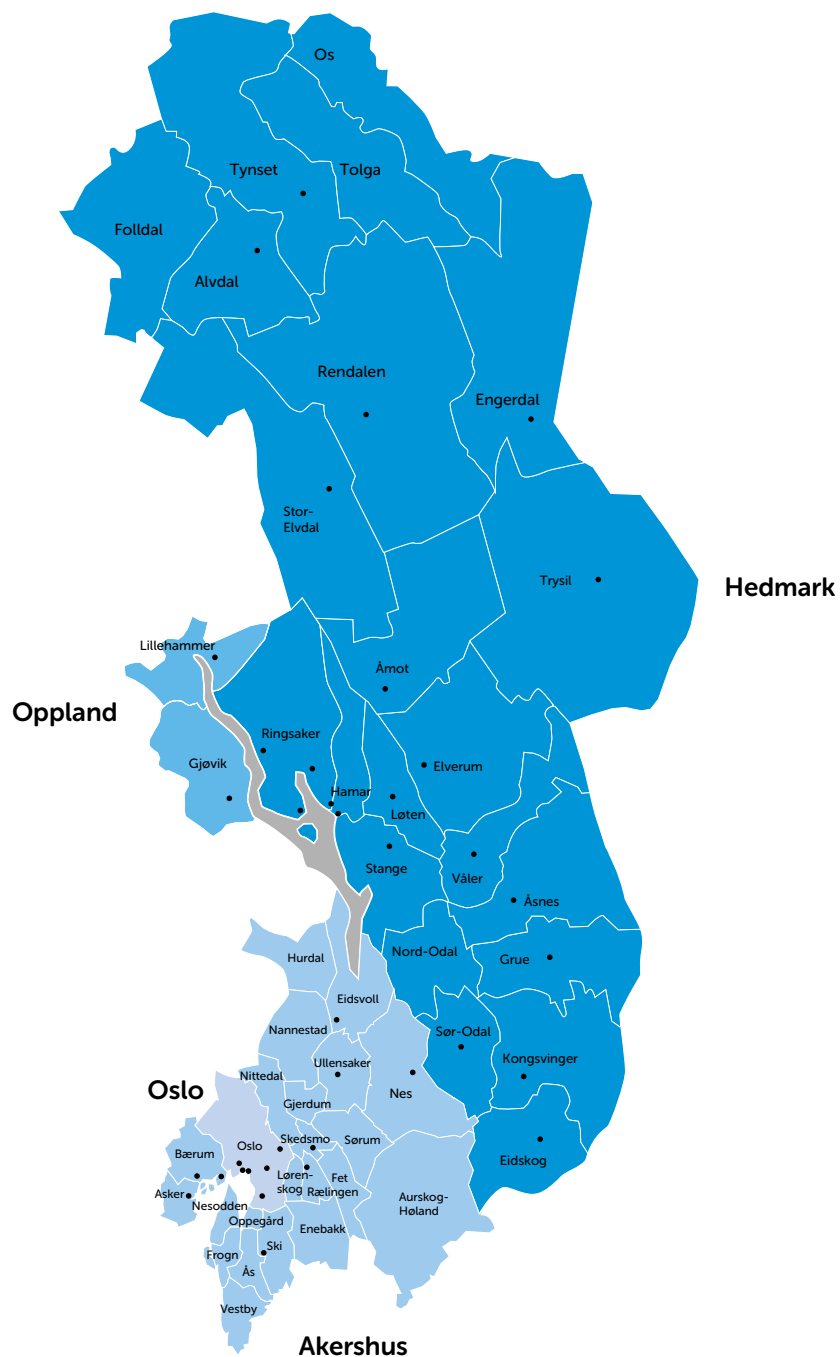
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Telefon 915 02999

Organisasjonsnummer 920 426 530

sb1ostlandet.no